

2021-11-03
A2021/02083**Arbetsmarknadsdepartementet**Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag om samordning och kunskapsutveckling för återfallsförebyggande arbete

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Socialstyrelsen att analysera och lämna förslag på hur en nationell samordning och kunskapsutveckling avseende återfallsförebyggande arbete med personer som utsätter närstående för våld kan utvecklas inom myndigheten.

Socialstyrelsen ska inom ramen för uppdraget inhämta kunskap och erfarenheter från Kriminalvården, Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Linköpings universitet (Barnafrid), Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) och länsstyrelserna. Synpunkter bör också inhämtas från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och andra aktörer som myndigheten bedömer vara relevanta.

Socialstyrelsen får använda 1 000 000 kronor under 2021 från anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering, anslagspost 8 Särskilda jämställdhetsåtgärder - del till SOS. Socialstyrelsen ska göra en muntlig delredovisning till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Socialdepartementet) senast den 25 mars 2022. Socialstyrelsen ska slutredovisa uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Socialdepartementet) senast den 15 juni 2022. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Regeringen presenterade hösten 2016 en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, inklusive frågor om hedersrelaterat

våld och förtryck samt prostitution och människohandel (skr. 2016/17:10). Strategin uppmärksammar bl.a. att insatser för våldsutövare är ett eftersatt område och att det finns behov av att stärka utvecklingen av kunskap och riktade metoder i arbetet med våldsutövare för att förhindra upprepat våld.

Den 1 augusti 2021 trädde flera lagändringar i kraft i syfte att förebygga våld och andra övergrepp i nära relationer. Bland annat infördes en bestämmelse i socialtjänstlagen (2001:453) om att det till socialnämndens uppgifter hör att verka för att personer som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. Det är av vikt att regioner och kommuner får stöd från nationell nivå att kunna omhänderta dessa lagändringar.

I maj 2018 överlämnades betänkandet Att bryta ett våldsamt beteende – återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld (SOU 2018:37) till regeringen. Ett av förslagen i betänkandet var att ett centrum för samordning och kunskapsutveckling kring förändringsarbete med våldsutövare inrättas. Med hänvisning till Socialstyrelsens generella roll beträffande kunskaps-, metod- och regelutveckling samt framtagande av statistik inom socialtjänst och hälso- och sjukvård ansåg utredningen att uppgiften att inrätta ett centrum för samordning och kunskapsutveckling var lämpligt att lägga hos Socialstyrelsen. Myndighetens särskilda roll i genomförandet och uppföljningen av den nationella strategin, samt dess arbete med utredningar av vissa skador och dödsfall av närstående, betonades också. Uppgifterna för detta centrum, som närmare återges i betänkandet, skulle bl.a. vara att följa upp, se över och utvärdera metoder, insatser och behandling som ska användas i framför allt socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Vidare föreslogs detta centrum ha nära samarbete med relevanta myndigheter, lärosäten och andra aktörer inom området.

I Socialstyrelsens remissvar till utredningens förslag tillstyrks förslaget om att myndigheten ska ansvara för att samordna utvecklingsarbetet och arbeta med kunskapsutveckling kring återfallsförebyggande insatser för personer som utsätter närstående för våld. Däremot anser myndigheten att den själv bör avgöra i vilken organisatorisk form verksamheten bör bedrivas och samordnas, utifrån vad som bedöms vara mest effektivt och ändamålsenligt för de olika uppgifterna. Socialstyrelsen anser vidare att kostnadsberäkningarna behöver specificeras närmare i den fortsatta beredningen utifrån hur för-

slaget slutligen skulle kunna komma att utformas för att myndigheten ska kunna bedöma om kostnadsberäkningarna är rimliga.

Närmare om uppdraget

Socialstyrelsen ska analysera hur det förslag om ett centrum för samordning och kunskapsutveckling kring förändringsarbete med våldsutövare som beskrivs i betänkandet Att bryta ett våldsamt beteende – återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld (SOU 2018:37) kan omhändertas. Analysen ska innehålla en ekonomisk konsekvensanalys samt konsekvensbeskrivningar som avser påverkan på myndighetens befintliga verksamhet.

Regeringen beräknar att 750 000 kronor kommer att avsättas för uppdraget för 2022, under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Eva Nordmark

Viktor Sjögren

Kopia till

Brottsförebyggande rådet

Jämställdhetsmyndigheten

Kammarkollegiet

Kriminalvården

Linköpings universitet (Barnafrid)

Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen i Östergötlands län (Nationella kompetensteamet mot
hedersrelaterat våld och förtryck)

Polismyndigheten

Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid)

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)